

ՀԱՐԱՐԻՆ ԵՎ ՄԱՍՈՒՐԵԱՆ

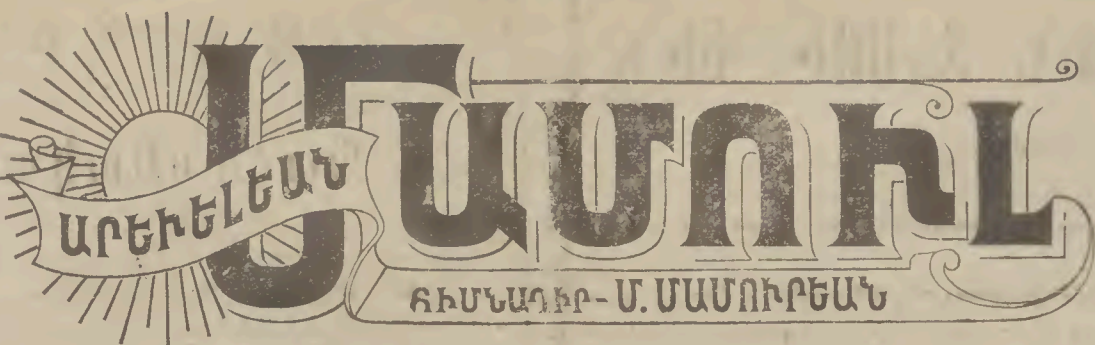
Հ. ՄԱՍՈՒՐԵԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ցարկան 700 դր.
Վեցամսայ 350
Եռամսայ 200
Արտատպման արկ. 2 անգ. ոսկի
Ամսրիկա 7 աղար

Բաժանորդագրութիւն կ'սկսի
ամեն ամսոյ 1 եւ 15-ին

100 ՓԱՐԱ

Fondateur
M. MAMOURIAN
Directeur-Rédacteur en chef
H. MAMOURIAN

Arévelian Mamoul,

JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN

100 ՓԱՐԱ

Օրաթերթ ազգային եւ քաղաքական

ԿԻՆԿԵԱՆ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

(Մեր սեփական քրոնիկան)

Մերսին 15 Ապրիլ 1921

Կիլիկիայի կացութիւնը երթալով
կը վատթարանայ.

Թուրք ինքնակառավարներ միացած
Արաբ իսլամաց հետ Աստանայէն հոս
ժամանած ներկայացուցիչ Կէրկէրի
Ալի Էֆ.ին հետ ժողովներ կը գումար-
րեն Սէյդապի Խայրէթատին նախագա-
հութեան տակ եւ կարեւոր որոշում
ներ կը ձեռնարկեն. Ուրիշ հաւա-
քոյթներ ալ ունեցած են թուրք եւ
րեւելիներ եւ իրենց մէջէն անդամ մը
իւր ներկայացուցիչ զրկուած է շա-
քաթ մը առաջ Պոլսու Լրտեսները
բողոքած են քաղաքին մէջ որով
Ձեռնարկներու հետ կը յարաբերուին եւ
Հայերու շարժումները եւ ուժերը կը
տեղեկագրեն, Յարանայինքու քաշ
ւելին վերջ պաշտօնի կոչուելիքներու
մասին խորհրդակցութիւններ կ'ընեն
եւ անոններ կ'արձանագրեն, իսկ Հա-
յերու եւ Յոյներու անունները կ'ար-
ձանագրեն սեւ ցանկի մէջ. Թուրք եւ
Արաբներու մէջ զինուելու համար
բուռն բռնականութիւն մը սկսած է, զէն-
քի գինը 40-50 թղթադրամ ոսկիի
բարձրացած է, մօտակայ Խրիսթոսի
քաջ — զուտ յունարնակ — չէթէնը
գալով Յոյն քահանայէն կարգով մար-
դիկ հարցուցած եւ Վերջը պիտի տես-
նաինք անոնց հետ ըսելով մեկնած
են. Յարանայիք իւրիշ գիւղի փշթե-
լերը քակած վերցուցած են եւ Յարա-
նայի պահակներ ալ լուս խառններու
մէջ չեն հսկեր. Յարանայի քաղաքին
թիւրք կարեւոր առաջում մը տեղի
ունեցաւ այս շաքաթ ծովի ճամբով,
տեղւոյս Յարանայի կառավարիչը
քանի մը օրէ ի վեր կ'երեւի Յարա-
նայի անտառներէն հրահանգներ ստանա-
լու համար կը գտնուի Աստանա, բոլոր
Թուրքերու բերանը «պիտի կոտորենք»
պիտի թափենք» խօսքերն է որ կը
ժամծմեն. Այսքան հաշտարար երեւ-
ոյթներէ վերջ քաղքին միւլթին եւ
երեւելիներ քաղաք չի մտան դեռ,
կ'երեւի յաղթական մուտք ընել կ'ու-
զեն իրենց զէնք ու զրօշակներով,
բոլոր թուրք ժողովրդեան բռնած
զիրքը յիստորալից է, վրիժառութեան
սպառնալիքներով համեմուած են միշտ
իրենց խօսքերը, եւ ամեն քայլափո-
խին շփոթածի թոն ու դիր կը ներ-
կայացունեն քրիստոնէից հանգէպի.

Այս է օրուան հերոսներուն մտա-
նութեան մի համառօտ չափանիշը,
զոր կրնայիք աւելի ընդլայնել կարգ
մը ուրիշ երեւոյթներով իսկ, զորս
ակամայ զանց կ'ընենք այսօր.

Այս քրիթիք կացութեան առջեւ է
որ անվերապահօրէն հեղինակաւոր
Յարանայիք իրենց մօտաւոր մեկնու-
մը յառաջ կը քնն շարունակ, առանց
կարենալու սակայն որոշ թուական մը
ցոյց տալ այդ մեկնումին համար.

Հայ ժողովուրդը ընդհանրապէս,
դատելով անյայտի երեւոյթ ու
շարժումներէն, համոզուած գոյացուցած
է թէ իրեն համար իսպառ անհնար
է այլեւս կարենալ մնալ այս հողին
վրայ, ուր շարքեր, սպանութիւններ,
թալան ու ձերբակալութիւններ, իրեն
վերապահուած պիտի ըլլան անպա-
ման, զօրագրութիւն է որ արդէն
մասամբ սկսած է գաղթը գէպի Ամե-
րիկա, Կիպրոս եւ Սուրիա.

Արդեօք ինչ ուղղութեամբ պիտի
կրնան Բարիքի Ազգ. Պատուիրակու-
թիւնը եւ Պոլսու Պատրիարքարանը ու
Համալուսարը ջանքեր թափել վեր-
կելու համար Կիլիկիան զանգուածա-
յին Հայութիւնը, ամբողջ — ոչ
թուրքի կոտորենքով — վրկագործել եւ
ապահովել անոնց ֆիզիքական գոյու-
թեան հարցը.

Միեւնոյն, եւ աւելի ակնարկ երեւ-
ոյթներ սկսած են Աստանա, Տարսուս,
Տ. Սուրի եւ Ճիւռնի մէջ, եւ կարգ մը
քաղթականներու (Հաճնցի, Սահցի,
Կեսարացի) հեռացումը պայմանա-
դրուած է ցաւալիօրէն...

Դժբաղդ ազգ, մինչեւ երբ այս
պէս.

ԹՂԱԿԻԾ

ՀԱՅԵՐԸ ԵՒ ՖՐԱՆՔՈՒԹԻՐԷ
ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ

«Մանչէսթըր Կարտինը» խմբա-
գրին. — Կիլիկիոյ վերջին լուրերուն
համաձայն, Մարտ 9-ի Ֆրանք. Թուրք
համաձայնութեան աղէտալի հետեւ-
ւանքները կը շարունակեն Կիլիկիոյ
պարզեւել Յարանայի որոշումը եւ
Սիւրիոյ հիւսիսային մասը, Ամանոսի
նահանգը, Տանկաց տալը, Կիլիկիոյ
քրիստոնեաներուն ընտրութիւն մը
չի թողուր եւ 150000 հայս կը մնայ
միայն ձգել իրենց տունները եւ փախ-
չիլ.

Բայց ո՞ր կրնան երթալ եթէ
Յարանա Ամանոսը պահէր, Կիլիկիայէն
կրնային հոն անցնիլ. Անոնք նմանա-
պէս անջատուած են Հիւսիս. Արեւել-
եան Հայերէ որոնք մինչեւ սահմանա-
գիւղերուն որոշուիլ Թուրքիոյ իշ-
խանութեան ներքե կը մնան. Պետք
է յիշել թէ Նախագահ Ուիլսոն սահ-
մանադիւրի հարցը կարգադրեց, բայց
Հոնտոնի վերջին համաժողովը չընդու-
նեց զայն ու Ազգերու Դաշնակցու-
թեան հրահանգ տուաւ քննել այս
խնդրը. Ասիկա յապաղումի ուրիշ
պատճառ մըն է որը թուրքերուն ա-
ռիթ պիտի տայ աւելի զօրանալու.
Այժմ Թուրքիա կը տրիէ ոչ միայն
Թրքահայաստանի, Կիլիկիոյ եւ հիւսի-
սային Սուրիոյ, այլ եւ Ռուսահայաստա-
նի մէջ. Հայոց կը մնայ միայն Կով-
կասի մէջ Գոգա լճին բոլորտիքը ան-
բեր հողամաս մը.

Այժմ պարագան ստիպողական է.
Ազգ մը բնաջնջումի վտանգին մէջ է,
մինչ համաձայնականք զինողութեանց
համար կը մրցին.

Թ. Բ. ԳՕՆՎԻԼԷՎԻՆՍ

Քարտուղար Խնդր-Հայկական
Ծանօնախումբին

ՀԱՅԱԿԱՆ ԱՂԵՏԸ

Մօտաւոր Արեւելքի հարցը զոր Դաշ-
նակիցք Սէվրի Դաշնագրին մէջ բա-
վանդակեցին, այժմ կատարեալ չփո-
թութեան մատուած է, որով հին
զօրագրութիւններն ու վտանգները
դարձեալ պիտի տրին. Հայաստան
այսօր, ինչպէս դարեւ ի վեր, փո-
ձաքար մըն է. Իւր տառապանքներու
գարմանը կը կայանար, երբ առիթը
պատահէր, Թուրքիան տկարացնել եւ
ժամանակաւոր խնամակալ մը կար-
գել անոր. Առաջինը չի գործադրուե-
ցաւ, Թուրքիա պարտուեցաւ, բայց,
զարմտալի տխմարութեամբ մը, զէն-

քեր իրեն ձգուեցան. Երկրորդը Լճ-
ուեցաւ եւ իւր մեղ նախատինք, Հա-
յաստանի ողբերգութիւնը կը շարու-
նակուի. Ինչ պիտի պատահի Կիլիկիոյ
Հայոց հիմա որ Յարանա քաղաքացու-
Անոնք հայրենիք չեն կրնար երթալ,
որովհետեւ Հաւակալին վերակազմուած
հայրենիք մը չունին. Եթէ Կիլիկիոյ
մնան անոնք, պիտի ջարդուին. Անոնց
ապահովութիւնը կախում ունի Թուր-
քիոյ, կամ լաւ եւ թէմալի վրայ եւ-
զած ճնշումէն. Պէտք է իր ներկայ
վիճակին մէջ, միմիայն, բարձրագոյն
ոյժի մը առջեւ անդի պիտի տայ. Յու-
նաստան երկար եւ յաջող պատերազմ
մը մղեց, բայց Համաձայնականք
պէտք էին զլանալ իրենց բարոյական
եւ նոյնիսկ ինքնական օգնութիւնը.
Ամերիկա միւլթ պաշտօնը կ'ազնե-
ցաւ Հայոց. Միւս Դաշնակիցները,
ինչ որ ալ ըլլայ իրենց ներկայ քա-
ղաքականութիւնը, պարտաւոր են
Հայաստանը օգտուել եւ իրենց անձ-
նական շահուն համար պէտք են Բե-
մալը զսպել եթէ յոյնիկ հիմա օգ-
նեն, արդարութիւնը կրնայ գործա-
դրուել եւ փախ մը որ Հիւսիս ժա-
մանակէ ի վեր քաղաք-կրթեալ աշ-
խարհը կը վրդովէ, վերջապէս կրնայ
ուղղուիլ.

Մանչեսթըր Կարտինը

ՍԱՊԱՆԳԻԻԼԵԱՆ
ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻՆ ՄԵՋ
«ՆԵՐՏԱՍԱՐԴ ՀԱՅԱՍՏԱՆ» ԴԱՐԱՐ

Այսօր, քանի շաքաթներէ ի վեր է
որ նշանաւոր Սապահգիւլեանը հիւ-
անդանոց է, եւ «Ներտասարդ Հայաս-
տան» ալ գոչուած է.

Սապահգիւլեանը երթալուն
պատճառը այն է որ իրեն այնքան
սիրելի ընկեր՝ Տոքթ. Ինքնատիոս-
եանը զինքը անխնայօրէն ծծած է, եւ
յետոյ երկու մասի բաժնուելով Սա-
պահգիւլեանի կողմնակիցներն ալ փա-
ռաւոր տիպը մը կը քաշեն իրենց այն-
քան պաշտելի Չ. Տոքթ. Ինքնատիոս-
եանին. Սապահ Տոք. Ինքնատիոսեանը
կը մտնէ իբրեւ պօլիէիք, ու այս ալ
կը ձերբակալուի, բայց իր միամիտ
հեռուողները զրամ կը ձգեն ու կ'ա-
զատեն.

Թէ ինչո՞ւ համար այս բանը պա-
տահած է Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակ-
եաններու, ասիկա պէտք է գիտնայ
Ամերիկահայութիւնը, Կիլիկիոյ հայու-
թիւնը ու նաեւ ամբողջ հայ հասարա-
կութիւնը.

Ամբողջ հայութիւնը գիտէ որ Ս. Դ.
Հնչ. Կուսակցութիւնը 1920 Ապրիլ 18-ին
Կիլիկիոյ Փիլիսթիան համար հանգա-
նակութեան սկսաւ. Նախ իրենց կող-
մէն 10,000 տղար նուիրելով ըստ
իրենց յայտարարութեան. Բայց ո՞ր
զնաց իրենց տուած տասը հազար տո-
լարը, եւ ինչ եղան ժողովուրդէն հան-
գանակուած հազարաւոր տղարները.

Մինք շատ լաւ գիտէինք թէ իրենց
կողմէն խոստացած տասը հազար տո-
լարը կեղծ խոստում էր. եւ այդ կեղծ
ու պատեր յայտարարութիւնը ըրին,
որպէսզի ամերիկահայութիւնը խաբեն
եւ խաբեցին ալ, եւ բաւական ալ զրամ
հանգանակեցին. Այդ զրամը փոխա-
նակ Կիլիկիա զրկելու, հոս Շիքակոյի
մէջ չէնքեր առին, խմբագրատուն չի-
նեցին, ու խմբագրատուն վրայ Ռոմէլ
չինեցին վարձու սենեակներ տալու եւ

ՀԱՅԵՐԸ ԵՒ ՖՐԱՆՔՈՒԹԻՐԷ

Հինգշաբթի երեկոյ ճակատը կաղ-
մուեցաւ, որու առջեւ իր մարտկոցնե-
րն ու խառնները պիտի զետեղէր Գ.
Սվազը...

Սվազն ոչ խրամի պէտք եղաւ,
ոչ մարտկոցի, շատ նիւար ճակատ
մըն էր, ուր զիրք բռնած էին շուրջ
հարիւր յիսունի չափ ամառանները,
երբեք անոնք ու այլապէս ասորիներով,
Յանցաւ էին պահեստի ամառանները,
եւ զիրք բռնած վերջին շարքերուն
վրայ...

Օրը տխուր էր, լալկան, մեղամաղ-
ձոտ, որու վերագրուեցաւ ճակատին
նիւարութիւնը, ինքնարգոյացու-
մի կանացի ճարպիկութիւն մը որ
ինքնաշատուէ է գեղեցիկ սեռին, եւ
որու առջեւ որեւէ առարկութիւն թեր-
եւ անփափկանկատութիւն մը պիտի
նկատուէր.

Եւ սակայն՝ դժբաղդաբար այդ էր
ճշմարտութիւնը.

Կրթասէր ընկերութիւն՝ որ գե-
ղեցիկ պաղպաղալը յաջած էր շար-
ժում մը յառաջ բերելու իշմիրի կա-
նանց մէջ, մասամբ միայն գոհացում
գտաւ.

Ճաշակը կը պակսի թէ միջոցը.
Առաջին պարագան աւելի հաւա-
նական կ'երեւի, որովհետեւ ահա միջոցը
տրուեցաւ եւ անկէ օգտուել չուզեց
Իշմիրի գեղեցիկ սեռը.

Անձերը պատրուակ մըն է, ան ար-
գելը չէր կրնար ըլլալ անոր, այլ իւր-
մանօրինակ կրակաւ կամ մտաւորական
խնայելիքներու մասին ունեցած խակու-
թիւնը, անտարբերութիւնը ապացու-
ցուց այս պարագային.

Հոն ներկայ գտնուող ունեւորներու
հիմար, կ'կարծեմ թէ շատ գէշ տը-
պաւորութիւնն մը կրեցին իրենց սե-
ռակիցներուն անտարբերութիւնը.

Յետաջիկային նոր քերեկոյթ մը
թող տարքէ, որու յայտագիրը բոլոր-
վին տարբեր հիման մը վրայ պէտք է
դնէ. Ամանային եղանակը հասած է
եւ հասնելու վրայ, ուստի Սրբանախա
Բալասի մէջ կանացի զխաղկեղութեւ
ցուցադրութիւն մը պատրաստէ եւ այդ
զխաղկեղութիւնը եւ հղանակի նորաձեւու-
թեան վրայ բանախօս մը գտնէ եւ
եթէ տեղատարափ արձեւի ալ հանգիցի
օրը, այն կարծեք ունիմ, որ շաք-
ժեղու տեղ չպիտի ըլլայ, եթէ մուս-
թը ազատ ընելու տեղ, քանի մը ոսկի
ալ նշանակէ...

Ահա հոգեբանութիւնը ճակատի
գառալիքուհիներուն...

ԵՍ

մէկ յարկն ալ ընկեր Սապահին բնա-
կարան ըլլալու համար. Սապահ հոն
տեղաւորեց իր ընտանիքը.

Այս բոլորը ըրին Կիլիկիոյ անու-
նով հանգանակուած գրամով, այսօր
ալ զիրար կը հալածեն, կը մատնեն
ու փառաւոր տիպեղներ կը չքաշեն ի-
րարու այդ գրամին համար.

(Շարանախօսութիւնը կարգաւ Դ. ԷԸ)

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

Պատգամական Ձեկոյց

7)20 Ապրիլ 1921

Անգլիա՝ ներքնապէս կ'առաւելի հանքագործներու գործադուլով և իս-

լառական խնդրով:

Յրանա՝ հատուցումներու խնդրոյն կառչած, Գերմանիոյ մինչև յառաջի-

կայ Մայիս մէկ բռնելիք ընթացքով կ'առահողուի և ապագային բռնելիք ուղ-

ղութեամբ կ'առահողուի:

Իտալիա՝ իր զինակիցներու այս վիճակէն օգտուելու միջոցներով պատշա-

դաշինքներ կ'կնքէ:

Ռուսաստան՝ անթուրքեան ճիրաններուն մէջ տուայտող ժողովուրդին պոթիկութեն սարսափահար, իր իշխանութեան հոգեվարքը երկարաձգելու հա-

մար առեւտրական դաշնագիրներու պիտակին առկայ ժամ ալ Ամերիկայի կար-

ծիքը կ'ըջափէ:

Յունաստան՝ ինքնամոլորութիւն կարճ շրջան մը կ'անցնէ, իսկ Բէմալականք՝

այժմու թուրք կառավարութեան ներկայացուցիչները իրենց բոլոր սլոքերը համախմբելու ջանագիր, կ'կարծին թէ պիտի լաղոյին արժեքները իրենց Յրան-

քութեւրք և Թրքո-իտալական դաշնագիրները և հիմնովին փոխել Սէվրի դաշ-

նագիրը:

Ամերիկա միայն կ'մնայ առայժմ իր հանդիսաւոր զերին մէջ և ուշագր-

բութեամբ կ'հետեւի ինչ աշխարհի անցուղաւորներուն, ծանուցագիր մը գրելով՝

զերման ուղիքանեան ստացուածքներուն յանձնման խնդրոյն մէջ իր զիտու-

ղութիւնները և պահանջումները նիշելով, զեկուցագիր մը գրելով Սոփիէթ

Ռուսիոյ և բացառելով որ առանց ժողովուրդին կողմէ վերջնապէս ընդուն-

ւած և հաստատուած կառավարութեան մը չկրնար յարգուիլ թիւները մշակել

անիշխանականներու հետ, ազդարարագիր մը գրելով Գերմանիոյ ի պատաս-

խանի անոր ներկայացուցած պատճառաբանութիւններուն՝ Վէրսալի դաշնա-

գրին պայմաններուն անգործադրելութեան մասին:

Իսկ Աւստրիա, Հունգարիա, Սերպիա, Բուլղարիա և միւս բոլոր փոքր պե-

տութիւնները իրենց ներքին ցաւերով, ներքին անկարգութիւններով, բանա-

Հիւս. ՃԱԿԱՏ.— Թշնամին հեռաւոր կէտերու վրայ յարձակում գործեց

մեր պահակներուն դէմ:

ՀԱՐԱԻ. ՃԱԿԱՏ.— Թուրք-Պուլաւի շրջանին մէջ առաջոյ 7 ին թշնամի

հրետանին մերթ ընդ մերթ ռումբեր արձակեց մեր զիններուն վրայ:

Մեր հրետանին կորովի կերպով յարձակեցաւ թշնամի հրետանիին վրայ և

մնասնիւ պատճառեց անոր, ստիպելով թշնամի թնդանօթածիգները հեռանալ

իրենց թիզանօթներէն:

Դարձեալ նոյն օրը թշնամի զօրաց վաշտ մը, ծանր հրետանիի պաշտպա-

նութեան տակ հետազօտութեան ձեռնարկած էր դէպի Թուրք-Պուլաւի մեր

զինները, մերինները փախուստի մատնեցին զայն, ինչպէս նաև ուրիշ հե-

տազօտող խումբեր, ծանր կորուստներ պատճառելով իրենց: Օրուան 20րդ

ժամուն նոր հետազօտութիւն մը նմանապէս ետ մղուեցաւ:

Զվրդիւի երկրամասին մէջ, մեր հրետանին յարձակեցաւ Մէնարի մէկ

կամուրջին հարաւակողմը գտնուող թշնամի պահակախումբներուն վրայ: Այսուրի

հողամասին մէջ 50-անգամն զինուորներ, զինքն ատեն զեւր անցնելով, մերի-

ններուն կողմէ ցիրուցան հղան, իրենց փախուստին մէջ լքելով բազմաթիւ զոյ-

քեր և քանի մը մեռելներ:

Փոքր-Ասիոյ Բանակի Հրամանատար

ԶՕԲ. ԱՆ. ԲԱՐՈՒԼԱՍ

ԱՆԳԼ. ԿՐԻՍՏԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԹԱՑՔԸ

«Մաթէն» Լոնտէն կը տեղեկանայ թէ՝ Բրիտանական կառավարութիւնը,

հիմա վերջնականապէս համաձուլած Գերմանիոյ խարդախութեան վրայ, կա-

տարեկապէս հաւանած է այն միջոցներուն, զորս Յրանաւորութեան է գործա-

դրել Դաշնակիցներու շահուն համար: Կ'աւելցնէ թէ՝ Մեծն Բրիտանիա բոլոր-

ովին որոշած է մտիկ չընել՝ երբորդ պետութեան մը կողմէ պաշտք իրաւա-

րարութեան կամ միջնորդութեան ու է տալարկ: Թերթը ի վերջոյ կը հա-

ւաստէ թէ՝ կատարեալ համաձայնութիւն կը տիրէ Բարիքի և Լոնտոնի միջև,

Մ. Պրիանի կողմէ ծրագրուած բռնադատիչ միջոցներու մասին:

«Ժուռնալ» թերթին Լոնտոնի թղթակիցը կը հաղորդէ թէ՝ Անգլիոյ միակ

փափաքն է որ Գերմանիոյ դէմ ի գործ դրուելիք պատերազմը ըլլան զբաւկան

և ազգուն:

ՎԱՏԻԿԱՆԻ ՄԵԿ ԴԻՄՈՒՄԸ

Բարիքէն հասած հեռագիր մը կը հաւաստէ թէ՝ ստուգուած է օր վատի-

կան Գերմանիոյ հակառակորդները հաղորդած է Ամերիկայի Այս յայտնու-

ՆՈՐ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎԻՆ ՇՈՒՐՋ

«Էքս-տը-Բարի» թերթին համեմատ, Միջդաշնակցային նոր Համաժողովը

պիտի գումարուի Բարիքի մէջ: Սակայն և այնպէս չգիտցուի թէ Մայիս 1 էն

առաջ թէ ետքը տեղի պիտի ունենայ: Համաժողովը պիտի քննէ՝ Ռուսիի

գործնական օգտագործումին մասին Ֆրանսական ծրագիրը, Թրակիոյ հարցը,

գերմանա-բոլշևիկական սահմանները, հելլէնո-թուրք վեճը, գաղթային հոգա-

տարութեանց խնդիրը և գերմանա-ամերիկեան հաշտութիւնը:

Յրանալիս ուրիշ կարգ մը թերթեր կը յայտնեն թէ Համաժողովը պի-

տի գումարուի Մայիս 1 էն ետք, ժամանակ թողելու համար Գերմանիոյ, վը-

նարիւր կամ մերժելու իր առաջին հաւանցումը: Ասկէ է որ Դաշնակիցներու

կացութիւնը պիտի լուսաբանուի:

ՆԱԽԱԳԱՀ ՀԱՐՏԻՆԿԻ ՀԱՒԱՍՏՈՒՄԸ

Ուաշինկթընէն հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ՝ Մ. Վիվիանիի հրաժեշտի

այցելութեան միջոցին, Նախագահ Հարտինկ վերստին հաւաստած է իրեն թէ

Յրանա կրնայ վստահիլ Միացեալ-Նահանգաց կառավարութեան կորովի և

կատարեալ աշակցութեան վրայ, հատուցումներու խնդրոյն մէջ:

ԱՆԳ. ՀԱՆՔԱԳՈՐԾՆԵՐՈՒ ԳՈՐԾԱԴՈՒԼԸ

Հակառակ կարգադրութիւն մը յատ ըրերիւ համար վստուած ջանքե-

րուն, հանքագործներու գործադուլը միշտ կը շարունակէ:

Հանքագործները, անցեալ օր պիտի գումարուէին խորհրդակցելու համար

երեկ տեղի ունենալիք հանքագործներու և հանքատէրերու ժողովին մէջ՝ ի-

րենց պատուիրակներուն ընթացքին մասին:

Անգլիական թերթերու գրածին համեմատ հանքագործներու մեծամասնու-

թիւնը կը պնդէ, Նախկին պահանջներու պահպանման վրայ:

Այսու հանգրծ կը յուսացուի առժամանակեայ կարգադրութեան մը գալ,

կարելի ըլլալով յետաձգ օրավարձերու խնդրին վերջնական կարգադրութիւ-

նը:

ԱՒՍՏՐԻՈՅ ԽՈՈՎՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Վիեննայէն Հոռմ հասած հեռագիր մը համաձայն, Աւստրիոյ մէջ ծանր չը-

փոթութիւններ ծագած են, Աւստրիոյ և Գերմանիոյ միացման կողմնակիցնե-

րուն գրգռութեամբ:

Լուրը ընդհարուսներ տեղի ունեցած են քաղաքացիներու միջև:

ԶՕԲ. ՏՈՒՄՄԱՆԻՍԻ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Հիլլէն ընդհանուր սպայակոյտի նախագահ՝ Զօր. Տուսմանիս «Տէլի Թէլե-

կրաֆոյի Աթէնքի թղթակցին յայտարարած է թէ Յունաստան որոշած է պա-

տարագրել շարունակել կորովի կերպով: Մօտ օրէն Հիլլէն բանակը յարձակումի

պիտի սկսի Մ. Բէմալի դէմ:

Տարածելի նեղուցին Բրիտանական զօրագնդերը, աւելցուցած է Զօրա-

վարը, Բէմալականներու կողմէ ուէ վստանգի ենթակայ չեն, քանի որ Հիլլէն-

ները տրամագիր չեն հրաժարելու Փոքր Ասիոյ ճակատին հիւսիսակողմը

գտնուող իրենց գերքերուն գրաւումէն:

Հ. Մ.

ԳԻՐՄԱՆԱԿԱՆ ՀԵՐՔՈՒՄ ՄԸ

Հանտոնի գերման դեսպանը պաշտոնական զեկոյց մը հրատարակելով հերքած է այն լուրը թէ, Գերմանիա զէնք և ռազմամթերք հայթաթած ըլլալ էնկիւրիի կառավարութեան:

ԼՈՅՏ ԶՕՐՃԻ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Անգլիոյ հասարակաց խորհրդարանին մէջ, հարցադրման մը պատասխանելով, վարչապետ Մր. Լոյտ Զօրճ յայտարարած է թէ՝ Բրիտանական կառավարութիւնը՝ միւս գաշնակից պետութիւններուն հետ համաձայն, որոշած է բացարձակ չէզոքութիւն մը պահել Հիլլէնթուրք թշնամութիւններուն մէջ. գտնով Պոլսոյ, այդ քաղաքը գաշնակիցներու կողմէ զինուորական գրաւման մը տակ կը գտնուի:

Ներդրեցներու խնդրոյն վրայ խոսելով, Մր. Լոյտ Զօրճ ճշգրտէ որ՝ միջազգային վարչաձեւը զեռ ճշգրտ. որոշուած է Հիլլա վարչաձեւը առկա կը մնայ, Թուրքիոյ բռնաբարութիւնն ի վեր, որով արտօնեց գերմանական «Կէօպէն» և «Պրէսլա» մարտունակերուն անցնել Տարտուէլի նեղուցը: Միւս կողմէ, Սէվրի դաշնագրով նախատեսուած վարչաձեւը, Ներկայիս չի կրնար կիրարկուիլ, գաշնակիւրը տակաւին վաւերացուած չըլլալով:

Պոլսը գրաւելու համար Յունաստանի իրաւասութեան մասին հարցադրեց ման, Անգլիացի վարչապետը ժխտական պատասխան տուած է:

ԵՐԲ ՊԻՏԻ ԳՈՒՄԱՐՈՒԻ ԿՈՐ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎԸ

Հանտոնէն ստացուած վերջին հեռագիրները կը հաղորդեն թէ, ըստ ամենայն հաւանականութեան Լոյտ Զօրճ Պրիան Լամաժողովը պիտի տեղի ունէ. այս աշուր Հիթլի մէջ, Հիլլէնթուրք խնդրին ալ օրակարգի նիւթ պիտի ըլլայ այդ ժողովի ընթացքին:

Նոյնպէս Հանտոնէն կը հաղորդուի թէ՝ Մր. Լոյտ Զօրճի պիտի ընկերոսն Լոյտ Քլերքը և մարաշխառ Ուիլսոնը իսկ Մ. Պրիանի պիտի ընկերանան, Արտաքին գործոց Դիւանի տնօրէն Մ. Պէրթլը, և մարաշխառ Ֆօշ:

Լամաժողովը պիտի զբաղի միայն հատուցումներու առաջին վճարումով, զոր Գերմանիա պիտի յանձնէր Մայիս 1 էն առաջ, ըստ Վէրսայի դաշնագրին տրամադրութեան: Այսու հանդերձ կարգ մը տեղեկութիւններու համաձայն, կըսուի թէ՝ Իտալիոյ արտաքին գործոց նախարարը կոմս Սֆօրցա, և Պիլժ վարչապետ Մ. Գասարը ևս պիտի մասնակցին Հիթլի Լամաժողովին: Սակայն և այնպէս յամառ զրոյց կը չըլլի՝ ինչ որ դեռ կարելի չէ ստոյգ նկատել, թէ Անգլիոյ նախարարաց Խորհուրդը գերմանական կացութիւնը քննելով՝ շատ կարեւոր միջոցներ ձեռք առած է, որոնք տակաւին չեն զեկուցուած:

ԻԶՄԻՏԷ ԼՈՒՐԵՐ

Իզմիտէ հասած նամակէ մը կ'ըսուի՝ հետեւեալը, զոր բարեկամ մը կ'տրամադրէ մեզի:

Անշուշտ Թերթերու մէջ այստեղի անցուղաբները կը կարգաք, Թերթերու ամէն գրածներուն հաւատ մի ընծայէք, մանաւանդ թրքական աղբիւրէ եղածներուն որոնք բոլորովին չափազանցուած են:

Ամսոյա Ցին, մեր շրջակայքի Լազերը և Կիւրճիները, յոյն Գարաթէփէ գիւղին վրայ յարձակեցան, կրակի տուին ու փախան: Հետեւեալ օրը միաժամանակ յարձակեցան Պարտիզակի, Սէնի քէօյի, Տէօկէօյի և Օվաճըքի վրայ:

Պարտիզակէ գատ, միւս երեք գիւղերը կրակի տուին իսկ Պարտիզակ պաշտպանուեցաւ յունական զօրաց կողմէ և չի կրցան ներս մտնել: Առ այժմ գիւղը ապահովութեան մէջ է, չնորհիւ յոյն զօրաց և Պարտիզակցի երիտասարդութեան:

ՅՐԱՆՍԱՅԻ ՊԱՇՏՈՆԸ

Իտալական «Թէմթ» Թերթը տեղեկացած է թէ, Հիթլի համաժողովին մէջ Յրանսական բանակին պաշտօն պիտի տրուի գործելու յանուն Անգլիոյ, այն պարագային որ Գերմանիա շարունակ մերժէ հնազանդիլ:

Ի ՊԱՏԻԻ ԽՈՎԱԿԱԼ ԳԱՌԻ

Յունաստանի Անարէ իշխանը հաջկերոյթ մը տուած է ի պատիւ ծովակալ Գառի, որուն ներկայ գտնուած են Թագաւորն ու Թագուհին, ինչպէս նաև իշխաններն ու իշխանուհիները:

ԳԻՐՄԱՆԱԿԱՆ ՀԱՐՅԸ

Գերմանական հարցը հասած է իր ամենէն տագնապալի կէտին, այս վերջին երկու օրերուն մէջ: Յրանսա կը շարունակէ չիր անհաշտ ընթացքը և կսպասէ որ կատարեալ զոհացում տրուի իրենց և Գերմանիոյ պարագը կանոնադրապէս հատուցուի: Որոշած է մինչեւ ծայրը երթալ և շատ լուրջ միջոցներ ձեռք պիտի առնէ Գերման ժողովուրդին դէմ, որուն կառավարութիւնը կը յամառ չի յարգիլ իր յանձնառութիւնները:

Անգլիոյ վարչապետը, ըստ Հասարակաց Խորհրդարանին մէջ ըրած յայտարարութեանց, որոշած ըլլալ կը թուի քաջալիբել և ալակցիլ Յրանսայի՝ իր պահանջներուն իրականացման համար: Բայց Փր. Թերթերու գրածին համեմատ Անգլիա պիտի ընդդիմանայ, որպէսզի գերմանական հողամասերու նոր գրաւում մը տեղի չունենայ, ինչ որ՝ ըստ Ֆրանսական ծրագրին, իր մէջ պիտի առնէր 4 միլիոն Գերման բնակչութիւն մը:

Հիթլի Լամաժողովը իր որոշումները պիտի տայ այս մասին:

ԽՈՎ. ԳԱՌԻ ԸՈՒՐՋ

Հակառակ ամեն տեսակ ժխտումներու, Աթէնքի քաղաքական շրջանակներու մէջ կը հաստատեն թէ, ծով. Գառ՝ Մր. Լոյտ Զօրճէ ստացած է խիստ կարեւոր պաշտօն մը հիլլէն կառավարութեան մօտ:

ԻՏԱԼԻՈՅ ՓՐԱՆՍ. ԴԵՍՊՈՆԸ

Բարիկէն ստացուած հեռագիրներու համաձայն, Իտալիոյ Ֆրանս. դեսպան Մ. Գառէր որ՝ Յրանսա կանչուած էր, այլեւս չպիտի մերադառնայ Հոմ:

ՎԱՏԻԿԱՆԻ ՄԻՋԱՄՏՈՒԹԻՒՆԸ

«Մաթէնի» Պերլինիան Թղթակիցը հեռագրած է իր Թերթին թէ, Գերման արտաքին գործոց նախարար Վոն Սիմըն, Լիւնէռնի մէջ հանգիպում մը ունեցած է վատիկանի կողմէ Պապինի ուստուիթալին հետ: Այս տեսակցութեան նպատակն է ստանալ վատիկանի միջամտութիւնը Յրանսաի մօտ, որպէսզի այս վերջինը ունէ միջոցի չի ձեռնարկէ Գերմանիոյ դէմ, իր հակառաջարկները ընդունելէ առաջ:

ՄԻ ՄՈՌՆԱՔ

Ճաշակաւոր և գեղեցկագոյն հելլենական

յարգեայ գիտարկներու գործարանը

Ա. Արիանուցու եւ ընկ.

132 ՖՐԱՆԿԱՑ ԲԱՆ 132

ԱՆՄԱՐՑԵԼԻ ԳԻՆԵՐ

115 ՂՐՈՒՇԷՆ ՍԿՍԵԱԼ

ԼՕՆԺԻՆ

Ա՛հ՜ն՜հ ճշայակն եւ ամենէն տկունը յոյ՜ր ժամացոյցնե՜րուն, ընդհանրա՜ցած եւ հոյակա՜հա՜նած Անգլիոյ, Յրանսայի, Ամերիկայի եւ Իտալիոյ մէջ: Եւհա՜ծ է ճաննեալ մեայնե՜րէ զա՜ս

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ՄԵԾ ՄԲՇԱՆԱԿ

ԻԶՄԻՐԻ, ՄՐՇԻՊԵՂԱԳՈՍԻ, ԳՕՆԻԱԻ ԵՒ ԿԻԼԿԻՈՑ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒԾԻՋ

21 ԻԶՄԻՐԻ ԶՈՒՆԱ ՊԵՏԵՍԵՆ 21

Միեքան Ռուսեան

ԼՈՒՎՐԸ

Մեծ վաճառատանց մէջ

ՏԵՂԻ ՊԻՏԻ ՈՒՆԵՆԱՅ

ՐԷՔԼԱՄԻ

ԳԻՆԵՐՈՎ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌՈՒՄՆԵՐ

ԲԱՄՊԱԿԵՂԸ ՏԵՍԱԿՆԵՐՈՒ ՎՐԱՅ

ՄԱՐԲԻՋԷԹ, ՔՐԷԲՈՆ, ՋԷՖԻՐ, ՊԱՍՄԱ, ԵՒԱՅԼՆ

Երկու շաբթի 12/25 Ապրիլ, մէկ օրուան համար միայն

ՀԵԼԼԷՆ Ա.Ջ.Գ. ՇՈԳԵՆԱԻ ԸՆԿ ԿԻՍԱՄՍԵԱՅ ԵՐԹԵԻԿ ՊՈԼԻՍ-ԻԶՄԻՐ-ԲԻՐԷ-ՄԱՐՍԷՅԸ ԵՒ ՓՈԽԱՐԶԱՐԱՐ «ԱՆՏՐՈՍ» շքեղ շոգենաւը կ'մեկնի Շաբաթ 23)10 Ապրիլ Ժ. Յին (Կ. Ե.) դէպի՝ ՄԻՏԻԼԻ ՏԱՐՏԱՆԷԼ և ԳՕԼԻՍ և Իզմիր վերադառնալով կ'մեկնի 2)19 Ապրիլ Ժ. Յին, Կ. Ե. դէպի՝ ԲԻՐԷԱ-ՄԱՐՍԻԼԻԱ Ընդունելով ապրանք և ճամբորդ բաւոր կարգերու համար, նմանապէս ապրանքներ՝ փոխանցուելու ի Մարտիկա, Նիսի, Օսէկիտի և Բօթ-Մօրիսի համար: Մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել Ընդհ. Գործակալներու ձՕՆ ԷԼԻԱՏԷՍ և ԸՆԿ. Բարալէ 217-Լօքալ Միտհատ փաշա	ՀԵԼԼԷՆ Ա.Ջ.Գ. ՇՈԳԵՆԱԻ ԸՆԿ ԿԻՍԱՄՍԵԱՅ ԵՐԹԵԻԿ ԲԻՐԷԱ-ՆԻԻ ԵՐԹԻ Հսկայ Թրանսպորտիք «ՄԵՂԱԼԻ ԷԼԱՍ» Կը մեկնի Բիւրէա 28)11 Մայիսին Ուղղակի դէպի ՆԻԻ-ԵՐԹԻ Ընդունելով ապրանք և ճամբորդ Իզմիրէ: Մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել Ընդհ. Գործակալներու ձՕՆ ԷԼԻԱՏԷՍ և ԸՆԿ. Բարալէ 217 - Լօքալ Միտհատ փաշա
---	---

♂. U U U

ԿԱՐՄԻՐ ՄԱՐՄԱՐԷ ՄՐԱԶԸ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՆԵՐԿԱԹԱՑՈՒՑԻՉ
ԻԶՄԻՐ, ԲԱՆԱԺ ԲԷՇԵՏԻՄԱԼՃԻՕՂԼՈՒ ՎԵՐԻ ՅԱՐԿ ԲԻՉ